ECLI:LV:RIRT:2021:0331.11352038120.1.S

Lieta Nr.11352038120
Nr.K33-0403-21/26

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2021.gada 31.martā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese G.Lapiņa
piedaloties prokurorei D.Auziņai
un aizstāvei S.Slišānei
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas apsūdzēts /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ nodarīja tīšus smagus miesas bojājumus, kas vainīgā neuzmanības dēļ bija par iemeslu cietušā nāvei.

2020.gada 9.augustā /pers. A/, ņemot vērā, ka viņa topošā līgava /pers. B/ uz viņa telefona zvaniem neatbildēja, gāja viņu meklēt. /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, 2020.gada 9.augustā pēc plkst.15.00, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, sastopot /pers. B/ pie viņas paziņas dzīvoklī /adrese A/, greizsirdības motīvu un dusmu vadīts, ka /pers. B/ neatbild uz viņa telefona zvaniem un kārtējo reizi ir alkohola ietekmē, piegāja pie istabā uz dīvāna sēdošās /pers. B/ un, apzinoties savu darbību kaitīgumu un vardarbīgo raksturu, tīši, ar netiešu nodomu, kas vērsts uz to, lai nodarītu nenoteiktu kaitējumu /pers. B/ veselībai un pieļaujot dažāda smaguma miesas bojājumu iespēju, ar roku iesita /pers. B/ ne mazāk kā četras reizes sejas apvidū un divas reizes galvas apvidū un ne mazāk kā divas reizes ar kāju iespēra pa /pers. B/ ķermeni. Pēc kā /pers. A/ pārtrauca savas darbības un salīga mieru ar /pers. B/ un kopā ar viņu palika pa nakti dzīvoklī /adrese A/.

/pers. A/ noziedzīgo darbību rezultātā /pers. B/ tika nodarīti šādi miesas bojājumi:

trula galvas trauma, zemādas asinsizplūdumi pieres kreisā pusē, abu acu apvidos, kreisā vaiga kaula projekcijas vietā ar asinsizplūdumiem zemādas mīkstajos audos, asinsizplūdumi abu lūpu gļotādās, sistas brūces (2) augšlūpas gļotādā labā un kreisā pusēs, deguna kaula labās puses šķembains lūzums bez dislokācijas, augšžokļa kaula labās puses priekšējās sienas šķembains lūzums bez dislokācijas (pēc medicīniskās dokumentācijas datiem), asinsizplūdums uz galvas ādas lēvera iekšējās virsmas pakauša labā pusē, asinsizplūdums labā deniņu muskulī, asinsizplūdums zem cietā galvas smadzeņu apvalka virs kreisās galvas smadzeņu puslodes un labās pieres daivas (ap 90 ml), asinsizplūdumi zem mīkstajiem galvas smadzeņu apvalkiem abu pieres daivu apvidos, galvas smadzeņu sasitums, asinsizplūdums galvas smadzeņu vēderiņos, kas pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi pie smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai un ir tiešā cēloniskā sakarā ar nāves iestāšanos;

zemādas asinsizplūdumi labā augšstilba un abu apakšstilbu apvidos, asinsizplūdumi zemādas mīkstajos audos kreisā atslēgas kaula projekcijas vietā, kas pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi maznozīmīgiem miesas bojājumiem.

Ar savām prettiesiskām darbībām /pers. A/ tīši nodarīja /pers. B/ smagus miesas bojājumus, kas /pers. A/ neuzmanības dēļ bija par iemeslu /pers. B/ nāvei, kas iestājās VSIA „Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcā" 2020.gada 11.augustā plkst.09.07 no trulas galvas traumas ar asinsizplūdumiem zem galvas smadzeņu apvalkiem un galvas smadzeņu sasituma, kas sarežģījās ar galvas smadzeņu tūsku, kompresiju, stumbra daļas ķīlēšanos, sekundāriem asinsizplūdumiem galvas smadzeņu vielā un zemgarozas kodolos ar intracerebrālu asinsizplūdumu labā deniņu daivā un tā izlaušanos uz labo sānu vēderiņu, galvas smadzeņu atmiekšķēšanos, plaušu tūsku, emfizēmu un iekšējo orgānu nevienmērīgu caurasiņojumu.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā.

Motīvu daļa

Apsūdzētais tiesas sēdē sevi par vainīgu izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā atzina pilnībā, lūdza pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanas laikā neveikt, par ko parakstījās tiesas sēdes protokola pielikumā.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi lietas dalībniekus, ņemot vērā to, ka apsūdzētais savu vainu viņam celtajā apsūdzībā atzīst pilnībā un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajam tiesas sēdē izskaidrotas un sekas ir saprotamas, apsūdzētā vaina ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā netiek izdarīta.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā noziedzīgās darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas.

Pabeidzot pirmstiesas kriminālprocesu cietusī /pers. C/ pieteica morālā kaitējuma kompensāciju (lietas 106., 136.-138.lapa) 3000 EUR apmērā.

Apsūdzētais pieteikto morālā kaitējuma kompensācijas apmēru atzina pilnībā.

Kriminālprocesa likuma 22.pantā deklarēts kriminālprocesa pamatprincips par tiesībām uz kompensāciju par radīto kaitējumu, kur noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu, kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmo daļu, tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā radīto mantisko zaudējumu apmēru, noziedzīga nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu, nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu, morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu, kā arī psihiskas traumas.

Vērtējot kaitējuma kompensācijas pieteikumu, ņemams vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagums – sevišķi smags noziegums un tā izdarīšanas raksturs. Morālā kaitējuma kompensācijas piedziņa naudas izteiksmē konkrētajā gadījumā atzīstama par gandarījumu, kad par pārciesto cietušais var saņemt atlīdzinājumu, kas viņam kaut nedaudz ļautu aizmirst notikušo un sajust gandarījumu.

Izvērtējot lietā konstatētos apstākļus, noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas smagumu un raksturu, to, ka cietusī ir saņēmusi valsts izmaksāto kompensāciju 2150 EUR apmērā (lietas 105.lapa), kā arī ievērojot to, ka apsūdzētais labprātīgi piekrīt atlīdzināt prasīto morālo kompensāciju, tiesa atzīst, ka nosakāma morālā kaitējuma kompensācija pieprasītā apmērā – 3000 EUR apmērā.

Tiesa atzīst, ka iepriekš minētais morālās kompensācijas apmērs cietušajai, izvērtējot augstāk izklāstīto, ir pamatots un pietiekams morālā aizskāruma atlīdzināšanai un taisnīguma nodibināšanai. Bez tam pienākums atlīdzināt morālo kaitējumu uz apsūdzēto gulstas neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa, bet gan no viņa vainas kaitējuma nodarīšanā.

Nosakot sodu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta piekto daļu, apsūdzētais pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas izdarīja sevišķi smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, kā apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli, tiesa atzīst, vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu, kā apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli, tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais agrāk nav sodīts (lietas 75.-76., 134.lapa), ir deklarētā dzīvesvieta (lietas 135.lapa), bet faktiski dzīvo citā dzīvesvietā, strādā neoficiāli, rūpējas par savu mammu, kurai ir 80 gadi, apgādājamo nav, ir veselības problēmas, invaliditātes nav.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst cietušā, sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm (*skat.A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista Vārds, Nr.11 (762)m 19.03.2013*.).

Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu un apsūdzētā personību, kā arī lai panāktu Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, un izvērtējot apsūdzētā attieksmi pret izdarīto noziedzīgo nodarījumu un nožēlu par izdarīto, viņa veselības stāvokli, to, ka izdarītā noziedzīgā nodarījuma rezultātā ir iestājusies personas nāve, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakāms brīvības atņemšanas sods, kā to lūdza valsts apsūdzības uzturētāja.

Krimināllikuma 125.panta trešās daļas sankcija paredz sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Vērtējot soda veidu un mēru, kāds ir piemērojams apsūdzētajam tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46.panta otrās un trešās daļas nosacījumus.

Vērtējot nosakāmo soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, to, ka apsūdzētais izdarīja vienu sevišķi smagu noziegumu, kā rezultātā iestājusies personas nāve, apsūdzētais agrāk nav tiesātas, savu vainu atzina un izdarīto ļoti nožēlo.

Nosakot brīvības atņemšanas sodu, tiesa ņem vērā to, ka noziedzīgs nodarījums izdarīts pret personu, ar kuru apsūdzētais bija tuvās attiecībās un ar kuru tika arī saistītas ģimeniskas attiecības, līdz ar to savas intereses apsūdzētais nostādīja augstāk par sev tuva cilvēka interesēm, kas nav pieļaujami, līdz ar to sods nav nosakāms pietuvinot to minimālajai soda robežai.

Izvērtējot prokurores lūgto soda mēru, tiesa to atzīst par pārāk bargu un atzīst, ka lūgtais soda mērs ir samazināms un apsūdzētais sodāms ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem, atzīstot, ka šāds soda veids un mērs ir samērīgs izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam un radītajam kaitējumam.

Tiesa atzīst, ka piemērojams arī papildsods – probācijas uzraudzība – uz laiku uz 1 gadu, lai nodrošinātu notiesātā uzvedības uzraudzību un sekmētu viņa resocializāciju un jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas novēršanu. Papildsods – mantas konfiskācija – nav piemērojams.

Aizstāve lūdza apsūdzēto sodīt ar brīvības atņemšanas sodu nosacīti, norādot, ka izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam ir gadījuma raksturs.

Vērtējot, vai apsūdzētajam sods nosakāms nosacīti, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais nodarīja tīšus smagus miesas bojājumus, kas viņa neuzmanības dēļ bija par iemeslu cietušās /pers. B/ nāvei. Apsūdzētais ar cietušo sastāvēja tuvās attiecībās, līdz ar to savas intereses attiecīgajā brīdī novērtēja augstāk par /pers. B/ interesēm un izdarīja viņai sitienus gan ar rokām, gan kājām. Ievērojot minēto un, izvērtējot visus lietas apstākļus, un ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, tiesa secina, ka nav pamata Krimināllikuma 55.panta piemērošanai.

Bez ievērības tiesa neatstāj to, ka apsūdzētais, piekrizdams pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, paātrinājis krimināltiesisku attiecību noregulēšanu, proti, izmantojis savas Kriminālprocesa likuma 21.panta otrās daļas 1.punktā minētās tiesības uz sadarbību un izvēlējies vienkāršāka procesa veidu.

Pirmstiesas kriminālprocesā apsūdzētais 2020.gada 12.augustā aizturēts (lietas 54.lapa) un 2020.gada 14.augustā atbrīvots (lietas 58.lapa). Piemērots drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā (lietas 61.lapa).

Piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā – ir atstājams negrozāms līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai. Soda izciešanas termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2020.gada 12.augusta līdz 2020.gada 14.augustam, tas ir, divas dienas.

Lietisko pierādījumu lietā nav.

Kriminālprocesā pieteikta valsts kompensācija 2150 EUR apmērā (lietas 105.lapa).

Tiesa atzīst, ka no /pers. A/ par labu valstij ir piedzenama izmaksātā valsts kompensācija 2150 EUR apmērā pamatojoties uz Juridiskās palīdzības administrācijas 2020.gada 27.oktobra lēmumu Nr.6-1.1.20/552.

Kriminālprocesā tika nodrošināta apsūdzētajam aizstāvja klātbūtne, līdz ar to lietā radušies procesuālie izdevumi (lietas 112., 142).

Tiesa atzīst, ka no apsūdzētā par labu valstij ir piedzenami 130,00 EUR par aizstāvības nodrošināšanu kriminālprocesā, jo tiesa nesaskata pamatu

apsūdzētā atbrīvošanai no procesuālo izdevumu samaksas.

Apsūdzētā/pers. A/ aizstāve I.Slišāne lūdza sagatavot pilnu tiesas spriedumu. Pilna sprieduma pieejamība noteikta 2021.gada 23.aprīlī.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 520., 530.pantiem, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā un sodīt viņu pēc šī panta ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 1 (vienu) gadu.

Piemēroto drošības līdzekli – nodošanu policijas uzraudzībā – atstāt negrozītu līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Soda izciešanas termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2020.gada 12.augusta līdz 2020.gada 14.augustam, tas ir, divas dienas.

Pēc soda izciešanas /pers. A/ jāierodas Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai, lai pieteiktos soda izpildes uzsākšanai – probācijas uzraudzība – nākamajā darba dienā pēc atbrīvošanās no brīvības atņemšanas iestādes (Valsts probācijas dienesta Rīgas Rietumu reģiona teritoriālās struktūrvienības Olaines nodaļa, adrese: Zeiferta iela 6, Olaine, LV-2114, tālrunis: +37167967350; +37129363604, e-pasts: rietumi@vpd.gov.lv).

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij 2150 EUR (divi tūkstoši viens simts piecdesmit euro 00 centi) par cietušajai /pers. C/ izmaksāto valsts kompensāciju saskaņā ar Juridiskās palīdzības administrācijas 2020.gada 27.oktobra lēmumu Nr.6-1.1.20/552.

Minētā summa maksājama valsts budžeta kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta numurs LV68TREL1060001239300, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, kā iemaksas mērķi norādot lietas identificējošo informāciju un Valsts kompensācijas summas samaksa.

Piedzīt no /pers. A/ par labu valstij procesuālos izdevumus 130 EUR (viens simts trīsdesmit euro 00 centi) apmērā par aizstāvības nodrošināšanu kriminālprocesā.

Procesuālie izdevumi iemaksājami: saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, konta Nr. LV68TREL1060001239300, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. A/ par labu /pers. C/ morālo kompensāciju 3000 EUR (trīs tūkstoši euro 00 centi) apmērā.

Noteikt 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas labprātīgai kompensācijas un procesuālo izdevumu atlīdzināšanai. Uzlikt par pienākumu iesniegt Rīgas rajona tiesas (Jūrmalā) kancelejā maksājuma apliecinošu dokumentu par kompensācijas un procesuālo izdevumu atlīdzināšanu.

Prokurors, apsūdzētais, cietušais, aizstāvis vai pārstāvis 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas, var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu. Pēc lūguma iesniegšanas termiņa beigām, ja saņemts lūgums par pilna sprieduma sagatavošanu, tiesa pilnu spriedumu sagatavo 14 dienu laikā, paziņojot tā pieejamības datumu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Ja lietā tiek sagatavots pilns spriedums, par to var iesniegt apelācijas sūdzību vai protestu 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas rajona tiesā (Jūrmalā).

Tiesnese G.Lapiņa